

Novi grobovi

FRANK KOVIČ
Snoči je preminul Frank Kovič, stanujoč na 17208 Grove-wood Ave. Pogreb oskrbuje Svetkov pogrebni zavod. Podrobnosti bomo podali jutri.

DOROTHY CVITESIČ

Preminila je Dorothy Cvitesič. Bila je članica društva št. 99 HBZ. Zapuščica sinova Michael in Franka v Detroit, Mich., ter sestro Mrs. Catherine Musich. Pogreb se bo vršil v petek zjutraj ob 10. uri iz Golubovega pogrebnega zavoda na E. 47 St. in Superior Ave. na Highland Park pokopališče.

Domače vesti

Zadušnica

V soboto zjutraj ob 7.15 uri se bo brala zadušnica za prvo obletnico smrti Martina Skedel, v cerkvi sv. Vida.

Pismo iz domovine

V našem uradu imamo pismo za Anno Lukanc na Arbor Rd.

Ne bo seje

Članom društva Washington št. 32 ZSZ se sporoča, da se jutri večer ne bo vršila seja, pač pa se bo v ponedeljek, 24. marca pobiralo ašesment v Slov. del. domu na Waterloo Rd.

Zopet v Clevelandu

Mr. in Mrs. John Paulich in hčerka Greta, ki so se pred par meseci podali na počitnice v Long Beach, Cal., se bodo v par dneh zopet vrili v Cleveland. Paulichevi, ki vodijo gostilno na 5238 St. Clair Ave., pozdravljajo vse prijatelje in znance.

V bolnišnici

V mestni bolnišnici se nahaja poznana Mrs. Frances Oštir, ustanoviteljica društva sv. Ane št. 4 SDZ. Družina Oštir je pred leti stanovala na E. 61 St., zadnje čase pa na E. 90 St. Prijateljice so vabljen, da jo obiščejo. Obiski so dovoljeni v torek in četrtek od 7. do 8. ure zvečer in v soboto in nedeljo od 2.30 do 3.30 popoldne. Želimo ji skorajšnjo okrevanje!

Prevzela gostilno

Dobro poznana Eddie Sešek in Tony Perušek sta prevzela gostilno na 1014 E. 63 St., katero bosta odslej vodila pod imenom Old Oxford Cafe. Poleg tega, da vam bosta vedno najbolje postregla z prvovrstno pijačo in okusnim prigrizkom, se bo gostom nudilo vedno prijazno družbo. Eddie je poznan godbenik na harmoniki, Tony pa izvrsten pevec, ki se že veliko let udejstvuje pri zboru "Zarja." Služila sta pri vojakih preko morja ter sta bila priča mnogim doživljanjem na fronti. Priporočata se znanec in prijateljcem za obilen obisk.

Žalostna novica

Mr. Frank Sisković iz 19406 Kewanee Ave. je prejel žalostno vest iz stare domovine, da mu je tamkaj umrla ljubljena mati Katarina Sisković, rojena Cetin. Stara je bila 75 let ter je bila doma iz vasi Slavje, okraj Herpelje-Kozina. Tamkaj zapuščala žalujoče otroke Jožeta, Rudolfa in Francka, v Južni Ameriki Ivanko in Edvarda ter Franka v Clevelandu kot tudi veliko sorodnikov in prijateljev v Ameriki in domovini. Bodi pokojnici lahka domača gruda!

Nova politična kriza v Franciji utegne povzročiti padec vlade

Do krize je prišlo, ker komunisti ne odobravajo nadaljevanja borbe proti upornikom v Indokini

PARIZ, 19. marca—Nova politična kriza je danes izbruhnila v Franciji, ki resno ogroža koalicijsko vlado premierja Paul Ramadierja.

Do krize je prišlo nenadoma, ko komunisti niso hoteli glasovati za zaupnico Ramadierjevi politiki v zvezi z nadaljevanjem vojaških operacij proti uporniškim silam Viet Nama v Indokini.

Ramadier je dobil zaupnico, toda vseh 166 komunističnih poslancev se je vzdržalo glasovanja. Komunistična stranka, ki je najmočnejša politična stranka Francije, je zastopana v vladi Ramadierja.

Komunistični voditelj zapustil sejo

Izredna seja kabineta je bila sklicana danes zjutraj. Podpredsednik vlade in komunistični voditelj Maurice Thorez je zapustil sejo 25 minut, predno se je ista končala. Podal ni nobene izjave v zvezi z odhodom s seje.

Veruje se, da Ramadier ne bo podal ostavke do jutri, ko bo pred skupščino predložena vladna zahteva za posojilo v znesku 34 milijard frankov, ki je potrebno za financiranje vojne proti indonezijskim upornikom. Če bodo komunisti volili za kredit, bo koalicijska vlada rešena, toda če komunisti ne bodo volili, bo vlada sigurno padla.

Ramadierjeva politika v Indokini stremi za uničenjem upornih članov Viet Nama, toda komunisti odločno zagovarjajo poravnavo potom razgovorov s predsednikom Ho Chi Minhom.

MARSHALL IN MOLOTOV SOGLAŠATA DA SE LAHKO DOSEŽE KOMPROMIS

MOSKVA, 19. marca—Prvi znaki, da konferenca v Moskvi utegne prinesiti kompromisno rešitev glede vprašanja Nemčije, so se pojavili, ko sta se ameriški državni tajnik Marshall in sovjetski zunanji minister Molotov soglasila, da štiri velike sile lahko poravnajo svoja stališča.

Istočasno je angleški zunanji minister Ernest Bevin opozoril konferenco, da bo uspeh konference v zvezi z vprašanjem Nemčije imel odločilen vpliv na sodelovanje velikih starih sil v celni Evropi.

Nesoglasja glede ekonomskih odločitev

Navzile pomirjevalnim govorom Molotova, ki je izjavil, da program državnega tajnika Zedinjenih držav za Nemčijo tvori dobro podlago za diskuzije, ni na današnji seji dosežen neki poseben uspeh. Nova nesoglasja so se pojavila v zvezi z ekonomskimi diskuzijami.

Angleški zunanji tajnik Bevin je zavrgel sovjetsko zahtevo za \$10,000,000,000 in za razliko, sedaj združene, anglo-ameriške zone okupacije in istotako je zavrgel francoske zahteve za izporko premoga v ostale evropske države.

Molotov je pa zavrgel ekonomsko zvezo Nemčije brez plačanja reparacij in zanikal, da bi sporazum v Potsdamu zamejnjal sporazum, ki je bil dosežen v Jalti, kot to tolmačita Marshall in Bevin.

Molotov je povedal, da veruje v možnost rešitve kritičnega ekonomskega problema Nemci-

Anglija se ne umakne popolnoma iz Grčije

LONDON, 19. marca. — Iz zunanjega ministrstva so sporočili, da Anglija ne namerava popolnoma zapustiti Grčijo z 31. marcom, temveč da namerava še nadalje držati vojaško, ekonomsko, policijsko in zakonodajno misijo tam, ki bo dajala navsote grški vladi.

Isti viri tudi poročajo, da bo Anglija v smislu garancij od leta 1939 obvezana, da brani Grčijo proti agresiji.

Angleška "pomoč" Turčiji je od končanja vojne bila omejena na vojaške masije, ki so vezbale turško armado pri uporabi angleškega orožja. Ta misija bo tudi ostala, "kjer je", pravijo viri iz zunanjega ministrstva.

Beg iz življenja

Z mostu na W. 48 St., ki se 40 čevljev visoko dviga nad progom Nickel Plate železnice, je skočila v smrt 41-letna Mrs. Wilhemina Chown, stanujoča na 2097 W. 48 St. Ženska je čez nekaj ur umrla v bolnišnici, ne da bi prišla k zavesti. Sorodniki pravijo, da je bila obupana radi slabega zdravlja in ker je bila že več mesecev brez dela. Bila je ločena od svojega moža.

MARSHALL IN MOLOTOV SOGLAŠATA DA SE LAHKO DOSEŽE KOMPROMIS

MOSKVA, 19. marca—Prvi znaki, da konferenca v Moskvi utegne prinesiti kompromisno rešitev glede vprašanja Nemčije, so se pojavili, ko sta se ameriški državni tajnik Marshall in sovjetski zunanji minister Molotov soglasila, da štiri velike sile lahko poravnajo svoja stališča.

Istočasno je angleški zunanji minister Ernest Bevin opozoril konferenco, da bo uspeh konference v zvezi z vprašanjem Nemčije imel odločilen vpliv na sodelovanje velikih starih sil v celni Evropi.

USTRELIL SODNIKA, KI GA JE OBSODIL RADI OBREKOVANJA

ELIZABETH CITY, N. C.—Bogati tovarnar George Pritchard, star 65 let, ki se je skozi vse življenje mnogo tožaril, je z avtomatično puško ustrelil 67-letnega sodnika C. E. Thompsona, ki ga je spoznal krivega obrekovanja, potem pa je izvršil samomor.

Strel na sodnika je bil oddan skozi okno njegovega doma, in nabož je bil tako močan, da je njegovo glavo dobesedno razstrelil.

Pritcharda je tožil državni poslanec W. I. Halstead v zvezi z izjavami, katere je širil proti njemu v primarni kampanji lansko poletje. Sodnik Thompson je tovarnarja spoznal za krivega in ga obsodil na 12 mesecev ječe.

Tovarnar je proti kazni vložil priziv na vrhovno državno sodnijo, ki je pravorek potrdila, toda se je še vedno nahajal na prostem pod varščino.

ATTLEE APELIRA NA ANGLEŽE, DA GREDO "NA KORISTNO DELO"

LONDON, 19. marca. — Premier Attlee je nastopil na narod resen poziv, v katerem je brez rokavic povedal, da se morajo Angleži bodisi prijeti resnega in koristnega dela v industriji ali pa sprejeti nižji življenjski standard.

Attlee je rekel, da je predvsem potrebno, da Angleži pustijo "brezkoristne", ampak dobro plačane službe ter se primajo dela v bistvenih industrijah in tako povečajo industrijsko proizvodnjo.

Anglija je sposobna obdržati in celo povisati svoj življenjski standard, je dejal premier, pod pogojem, da se inteligentno organizira, in v polni meri izrabi znanost in iznajdbe, odpravi vso potratno, predvsem pa da se mora lotiti resnega dela.

"Manjka nam delovnih moči in sirovin," je rekel Attlee. "Treba je torej, da naše omejene vire uporabimo tako, da nam bodo donesli največje koristi."

V iskanju "vzorne ženske" je mož "ne- koliko pretiraval"

DETROIT, 19. marca. — Mrs. Elsie Jean Thorpe je vložila tožbo za razporko in sicer na podlagi sledečih obtožb, ki jih je dvignila proti možu:

"Moj mož Byron Albion Thorpe, star 46 let," je rekla Mrs. Thorpe, "je imel 8,453 'zvez' z 125 ženskami!"

Povedala je, da je njen mož držal natančne zapiske o svojih ljubezenskih zadevah in sicer od svojega 17-tega leta. Predložila je deset fotostatičnih kopij teh "zapiskov", da podpre svoje trditve.

"Oborožen z mero," je rekla ogorčena žena, "je mož natančno zapisoval obseg svojih 'vzornih žensk' in sicer obseg glave, ramen, rok, prs, bokov, nog in gležnjev.

Odvetnik Mrs. Thorpe je pristavil, da je Thorpe pred dvema meseci rekel svoji ženi, "da se ne mara ukvarjati z več kot 30 let stari ženskami."

Mož je med ostalim vestno zapisal vse podrobnosti, tikačji se 125 žensk kot: njih imena, telefonske številke in "kratko zgodovino". Zapisal je tudi, kot pravi žena, "mizerno vsoto, ki jo je posameznim plačal, toda da se ta 'mizerna vsota' spreminja v ogromno, če se jih skupaj sešteje.

Nesrečni "iskalec vzornih žensk" je bil oženjen pet ali pa šestkrat, predno je vzel sedanjo Mrs. Thorpe.

Takšne in še mnoge druge obtožbe so bile dvignjene proti Thorpeu. Med ostalim je žena omnila, da ji je znal večkrat strgati obleko in da je često prihajal k mizi popolnoma nag.

GRŠKI UPORNIKI NAPADLI POLICIJSKO POSTOJANKO

ATENE, 19. marca. — Okrog 400 grških gerilcev je napadlo mesto Daphne, ki se nahaja 45 milj od Soluna. Uporniki so sežgali policijsko postajo.

Mesto venca

Pri podružnici št. 48 Sansa je Frank Vrček iz Maple Heights, O., prispeval \$5. mesto venca za pokojnega Frank Trebec.

Talmadge mora iz governerskega urada

Vrhovna državna sodnica je odločila, da je M. E. Thompson legalni governor

ATLANTA, 19. marca. — Vrhovna državna sodnica je danes prinesla odlok, da je M. E. Thompson, ki je bil izvoljen za lieut. governorja, legalni governor Georgije.

Sodnica je zavzela stališče, da je nenadna smrt Eugena Talmadgea preprečila Thompsonu, da se ni mogel pravočasno kvalificirati za governorja in tako je nastala potreba, da governor Arnall nadaljuje z governersko službo.

Glede te zadeve okrog governorstva v Georgiji je bilo vložnih več tožb. Dve nižji sodnici sta odločili, da je legalni governor Talmadge, tretja pa je prinesla odlok v korist Thompsona.

Tako se bo Herman Talmadge, ki je na podlagi 600 glasov zahteval governerski urad in je enostavno zasedel governersko palačo, moral seliti in prepustiti "rent" novemu governorju.

Nekdanji bogatin umrl kot beruč

Iz San Francisca prihaja poročilo, da je umrl tamkaj pred par dnevi v starosti 84 let Edmund K. Stallo, ki je bil pred več kot 40 leti obče poznani v Clevelandu kot milijonar, ki pa je bil ob svoji smrti popoln beruč. Stallo je bil rojen v Cincinnatiju, svoja mlada leta pa je prebil v New Yorku in inozemstvu. Njegov oče je bil ameriški ambasador v Rimu.

Bil je večkrat oženjen. Njegova prva žena je bila hči enega izmed magnatov, ki so organizirali Standard Oil Co. Z njo je imel dve hčeri, ki sta poročili neke francoske "prince," toda radi njegove zapravljivosti je dobila razporko od njega, narkar je leta 1900 prišel v Cleveland in tu čez dve leti poročil bogato Mary Harrington, ki je najprej dobila razporko od Dana R. Hanna, ki je bil sin republikanskega senatorja Marka Hanna.

Ampak tudi ta zakon ni trajal dolgo. Njegova tretja žena je bila neka bogata ženska iz Salt Lake City, ki pa ga je tudi kmalu pustila in dobila razporko od njega.

Nekaj let pred svojo smrtjo je nekdanji bogatin v San Franciscu padel tako globoko, da je v policijskem zaporu iskal prenočišče. Bil je spoznan slaboumnim in za par let poslan v javni zavod, od katerega je bil nedavno odpuščen.

Njegova tretja žena in njegovi hčeri, ki sta nekoč poročili francoske "prince," se nahajajo v New Yorku, kjer se preživljajo s prodajanjem parfumov in oblačil med dolarsko aristokracijo, h kateri so nekoč same pripadale.

KATOLIČANI IMAJO V BELGIJI VEČINO

BRUSELJ, 19. marca. — Socijalist Paul Henri Spaak je sestavil novo vlado Belgije, v kateri se nahaja osem socialistov, devet socialnih katolikov in dva tehničarja. V novi vladi bo Spaak obdržal urad zunanjega ministra in obenem bo tudi premier.

ZED. DRŽAVE SO ZAVRGLE PROŠNJO JUGOSLAVIJE ZA HRANO

Črtale so tudi dva parnika krompirja, ki ga je UNRRA kupila za Jugoslavijo, ter poslale ta krompir v Nemčijo

BELGRAD, 18. marca—John Cabot, vršilec poslov Zedinjenih držav, je snoči obvestil gen. Vladimir Velebita, pomožnega jugoslovanskega zunanjega ministra, da je vlada Zedinjenih držav zavrgla prošnjo Jugoslavije in organizacije UNRRA za nujno pomoč v hrani in sicer za 100,000 ton žita, da se prepreči lakota v Jugoslaviji pred prihodno žetvo.

Istočasno, ko je prišlo to obvestilo, so Zedinjene države črtale dva od treh parnikov natoovorjenih s krompirjem, ki ga je pred kratkim UNRRA kupila v Zedinjenih državah za Jugoslavijo. Oba parnika s 16,000 tonami krompirja, kot pravi poročilo, sta bila poslana za pomoč — Nemčiji!

Odločitev Zedinjenih držav prišla kot iznenadenje

Ta odločitev Zedinjenih držav je prišla v Belgrad kot iznenadenje, posebno ker je maj. gen. Lowell Rooks, generalni direktor UNRRA-e obvestil lokalno misijo svoje organizacije, da se popolnoma strinja, da so potrebe Jugoslavije zelo nujne in da je celo pripravljen, da ladje odpošlje v Dalmacijo, kjer je položaj najresnejši.

Oblasti Zedinjenih držav so dale sledeče razloge za odklonitev pomoči:

"Zaloga žita so že izčrpane." Vlada Zedinjenih držav ni popolnoma sigurna, da bo v Jugoslaviji resnična lakota v marcu ali aprilu.

PRAVI NAJ ZACNEMO METATI BOMBE NA SOVJETSKO ZVEZO

PHILADELPHIA, 19. marca. — George H. Earle, bivši minister Zedinjenih držav za Avstrijo in Bolgarijo in bivši governor Pennsilvanije, je danes priporočal, naj se "takoj začne metati bombe na Sovjetsko zvezo." Mož, ki se Sovjetske zveze boji kot hudici žegnane vode, je rekel, da je ta nasvet edina rešitev, da se reši "civilizacijo" od komunistične nevarnosti.

Plini zadušili župana North Olmsteda

V svojem garažu, kjer je popravljal avto, je bil najden mrtev župan predmestne občine North Olmsted, 41-letni David L. Douglas. Ko je motor deloval, je veter ošividno zaloputnil vrata garaže, nakar so ga zadušili plini. Truplo je našla njegova žena ob 4. uri popoldne, ki je takoj poklicala zdravnika, kateri pa ni mogel drugega kot ugotoviti smrt.

Organizacija Združenih narodov je "razbiti sen"

Senatorja Pepper in Johnson okreala politiko Trumana

WASHINGTON, 19. marca—Več senatorjev obeh strank je izrazilo resno zaskrbljenost glede bodočnosti organizacije Združenih narodov, ki je ogrožena z načrtom predsednika Trumana, da se z ameriško intervencijo v Grčiji in Turčiji stopi v "borbo proti komunizmu."

V kongresu so z obeh strani padle obtožbe proti administraciji, da ni izročila vprašanje Grčije organizaciji Združenih narodov.

Senator Pepper je zahteval, da se takoj skliče izredno sejo Združenih narodov, medtem ko je sen. Tydings imenoval ZN "impotentno organizacijo in prazen nabož."

Trumanovo politiko vmešavanja sta podprla senator Vanenberg in Connally.

Vedno bolj viharne debate o tem vprašanju lahko povzročijo odločitve kongresne akcije. Državni podtajnik Dean Acheson je opozoril, da bi iz tega lahko nastale katastrofalne posledice, če se bo to vprašanje odložilo preko 31. marca, ko bo Anglija prenehala dajati Grčiji "ekonomsko pomoč."

Johnson napadel Trumana

V senatu je sen. Pepper zagovarjal izredno sejo Združenih narodov, ki naj bi obravnavala vprašanje grške in turške varnosti in prevzela nadzor nad Dardanelami, ki se nahajajo pod kontrolo Turčije, ter nad

WALLACE BO 7. APRILA ODPOTOVAL V ANGLIJO

NEW YORK, 19. marca. — Henry A. Wallace, bivši podpredsednik Zedinjenih držav in bivši trgovski tajnik, namerava 7. aprila odpotovati v Anglijo, kjer bo imel več razgovorov z angleškimi voditelji in več javnih nastopov.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROCNINI)
By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Cleveland in po pošti izven mesta):
For One Year—(Za celo leto) \$7.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.00
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.50

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Cleveland, Kanadi in Mehiki):
For One Year—(Za celo leto) \$8.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.50
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.75

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year—(Za celo leto) \$9.00
For Half Year—(Za pol leta) 5.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

VATIKAN IN MUSSOLINI

Leta 1931 in sicer 6. julija je "Enakopravnost" priobčila poročilo iz Pariza pod naslovom "Vojska med Vatikanom in Mussolinijem obnovljena." Podnaslov tega poročila je, kot pravi "Ameriška Domovina," bil se hujski namreč: "Papež je objavil encikliko, katero je prinesel poseben sel iz Pariza za objavo pred svetovno javnostjo. Papež žigosa fašistično prisegino in napade na katoliške klube od strani fašističnih oblasti."

Da, pred šestnajstimi leti je "Enakopravnost" priobčila gornjo poročilo. V sedanjih dobi, ko je fašizem doživel vojaški poraz, je popolnoma razumljivo, da se poskuša prikazati Vatikan kot "neustrašnega borca proti fašizmu." Te teške in brez dvoma brezupne naloge se je oprjel tudi urednik A. D., ko je v članku od 27. feb. podal naslednje ugotovitve:

1. Da je gornje poročilo, ki je baje dokaz protifašističnega stališča Vatikana priobčilo "Enakopravnost" pred ... 16-timi leti!

2. Da 16 let po objavi tega poročila "Enakopravnost" "besni nad Vatikanom in mu očita kupčije za fašisti."

Ko je A. D. priobčila ta članek "Glejte, glejte ..." menda si sam urednik A. D. ni bi na jasnem glede ogromnega obsega svoje lastne nerodnosti. Kajti urednik A. D. ni storil nobene usluge Vatikanu, ko se je poglobil v razpravo "Vatikan in fašizem." Izrazil je samo, da podamo neka pojasnila v zvezi s tem vprašanjem, katerega se izogibljejo celo za takšne zadeve trenirani možgani vatičanskih odvetnikov pri "Osservatore Romano" iz preprostega razloga, ker to vprašanje zvez Vatikana z fašizmom ni nobeno filozofsko vprašanje, katerega se lahko obviye v metafizično meglo, ampak vprašanje neoporekljivih dejstev.

No, pa začnimo ugotavljati ta dejstva. Urednik A. D. se je v svojem prizadevanju, da najde neke dokaze o "sporu med leti 1939 in 1945, s katero bi Vatikan obsojal fašizem?" preteklost in iz prašnih arhivov izvele številko "Enakopravnosti" od 6. julija Anno Domini 1931. Glejte, glejte, nerodo ... Zakaj se je urednik A. D. moral vrniti 16 let nazaj? No, iz preprostega razloga, ker po poravnanju tega spora iz leta 1931 ni papež objavil nobene enciklike, katero bi posebni sel prinesel iz Vatikana za objavo pred svetovno javnostjo! Posebno ni objavil tozadevne enciklike, s katero bi obsojal fašizem v tragičnih letih od 1939 do 1945, ko je šlo za usodo celega človečanstva, a ne samo za usodo katoliških klubov! Razumljivo je, da "Enakopravnost" ni mogla poročati po letu 1931 o "vojski med Vatikanom in Mussolinijem," ker takšne vojske sploh bilo ni! (Mogoče bi pa urednik A. D. vedel za kakšno encikliko med leti 1939 in 1945 s katero bi Vatikan obsojal fašizem?)

No, pa se malo vrnimo nazaj v leto 1931! Zakaj je prišlo do spora med Vatikanom in Mussolinijem? V članku A. D. je povedano, da je prišlo do spora zaradi "katoliških klubov" in zaradi "tega ker je Mussolini želel izvajati monopol na mladino," na kateri "monopol" pa je, kot pravi A. D., upravičena poleg staršev tudi cerkev. (V Avstriji je neka nuna tudi imela "monopol" nad vzgojo jugoslovanskih otrok, katere je pitala z lažjo, da so njih starše umorili partizani in da bo njih naloga "da maščujejo smrt svojih staršev." Med tem pa je komisija UNRRA-e ugotovila, da so "po partizanih umorjeni starši" živi in zdravi, ter da so se mnogi borili v partizanskih vrstah!) Ker je prišlo do tega zanimivega spora če bo Pavel, ali pa Savel imel "monopol na mladino," modri urednik A. D. zaključuje, da je Vatikan "proti-fašistični borec!" Ta je tudi lepa! Med Mussolinijem in Hitlerjem je tudi prišlo do spora, sicer ne zaradi "monopola na mladino" ampak zaradi "monopola na Brener." Če je modri zaključek urednika A. D. točen, potem je Hitler "proti-fašistični borec!" Dva tolovaja, ki sta skupno oropala neko banko sta se sprla zaradi "monopola nad plenom." Policija je oba ujela in sedaj čakajo samo na urednika A. D., da pride povedat, da je eden od njih postel! Ali pa: neko kapitalistično podjetje je zaradi "monopola nad tržiščem" spravilo z pota drugo kapitalistično podjetje. Delavci, pozor! Urednik A. D., vam bo povedal, da je prvo podjetje proti kapitalizmu! Res, nenavadni argumenti, toda dostojni urednika, ki je mogel z njimi sto-

UREDNIKOVA POŠTA

"Slovan" vabi na pomladanski koncert

Euclid, Ohio — Pevski zbor "Slovan" priredi svoj pomladanski koncert z opereto "Snubači" v nedeljo 6. aprila v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. Ta koncert obeta biti eden najboljših, kajti člani zbora s pevovodjem G. Vauterjem na čelu, so se zavzeli, da to pot pokažejo res nekaj lepega.

Poleg lepih narodnih pesmi, boste slišali par težjih skladb, kot naprimer mogočno pesem "Slava delu," katero smo pred kratkim prejeli iz domovine, in še ni bila peta v Ameriki.

Opereta "Snubači" je bila že enkrat peta v Euclidu. To pot bo mnogo bolj obširna, ker je bila nekoliko prenovljena in razširjena, dodanih je bilo nekaj domačih popevk. Videli in slišali boste nekaj prav šaljivih prizorov, obenem pa boste čuli lepo melodijo slovenskih narodnih pesmic, katere vedno sežejo prav do srca.

Pevski zbor "Slovan" je bil vedno pripravljen (in bo v bodoče), da prisloki na pomoč kadar nanese potreba ter s svojim nastopom ob priliki raznih priredb, pripomore do boljšega uspeha.

Pevci se morajo mnogo truditi in mnogo žrtvovati, da predstavijo javnosti slovensko pesem v vsej svoji veličini. Za vse ta trud ne zahtevajo drugega kakor to, da jih ob priliki njihovih priredb in koncertov obiščete, napolnite dvorane ter tako pokažete, da njih delo cenite.

Apeliram na slovensko javnost, da seže po vstopnicah ter da napolni dvorane ob priliki vseh koncertov naših zborov, kateri se bodo vršili prihodnji mesec.

Jos. Durjava

Svet brez sovraštva

Cleveland, O. — Ne morem si kaj, da ne bi napisal par besedi o dobro uspešni partizanski drami v treh dejanjih "Svet brez sovraštva" izpod peresa Mire Puc, ki jo je podalo dramsko društvo "Ivan Cankar" v nedeljo dne 16. marca v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.. Po pravici povedano, da sem bil glede uspeha igre, nekoliko skeptičen, kajti velik del naših posetnikov dramo le s težavo prebavil, zlasti še socialno. Amkaj "Svet brez sovraštva" je potegnil. Čemu ne? Je to povsem nekaj novega — odmev naših trpečih bratov in sester pod krutom nemškimi okupatorjem. Drama je jasna slika globoke materinske ljubezni a obenem slika trdnih značajev in odpornega duha naših vrljih žen in deklet. Rečeno je bilo, da je pisateljica sama doživela vse muke in preganjanja, ki so bile v zvezi z ljubljansko politično

Nesrečno mlado mater Marijo je izborna pogodila Olga Maronova. Ta vloga zahteva skrajne duševne napornosti in samozatajevanja. Pravzaprav je bil potek igre odvisen od nje in nje ne tašče Svetolovke. Višek je dosegla njena igra, ko se je morala odločiti žrtvovati svojega otroka ali pa moža Andreja, ki se je nahajal pri partizanih. Kot kremenita žena pa ni žrtvo-

piti v brezupno borbo, da iz Vatikana stvori "proti-fašističnega borca."

"Enakopravnost" je torej 16. julija 1931 leta poročala, da je prišlo do vojne med Vatikanom in Mussolinijem. Ker je urednik A. D. izzval v zvezi s tem polemiko bomo tu v kratkem orisu podali bolj jasno sliko tega "hudega boja med Vatikanom in Mussolinijem." Upamo, da urednik A. D. ne bo nič preveč hud, če se ob tej priliki pozabavimo tudi z stvarmi, ki niso bile priobčene v "Enakopravnosti" v Anno Domini 1931.

Kot je splošno znano je bil l. 1929 sklenjen med Vatikanom in Mussolinijem tako imenovani Lateranski sporazum, ki je iz katoliške cerkve napravil državno-cerkve Italije z mnogimi privilegijami, ki jih druge cerkve niso uživale. Katoliški nauk je postal obvezen šolski predmet in cerkvene poroke so bile priznane od države. Vatikan je mogel postavljati samo tiste škofe, kateri so bili za Mussolinija sprejemljivi in vsi škofi so morali položiti sledečo prisego:

"Prisegam in obljubljam, da se ne bom udeleževal nobenega spora, ali pa prisostvoval sestankom, ki bi mogli ogroziti italijansko državo in javni red in da ne bom dovolil svojemu kleru, da to stori. V skrbi za dobro in interese italijanske države jaz bom skušal, da se izognem vsemu, kar bi ji moglo škodovati."

ječo in zloglasnimi nemškimi taborišči. Zato je drama tembolj popolna in učinkovita.

Sedanja Jugoslavija je poleg nove socialne in gospodarske uredbe ustvarila tudi novo kulturo in literaturo, ki se od prejšnje vsebinsko močno razlikuje. Ne le iz proze in poezije, ampak tudi iz drame veje novi duh, duh socialne pravičnosti, enakopravnosti in bratstva. Kmečko romantiko, ponižno mežzasto hlapčevstvo in na ljudske stroške živo gospodo; bodi si v fraku ali talarju, (Cankar, Kristan, Seliškar, Klopčič, Kreft in par drugih so častne izjeme), so nadomestili v slovenski literaturi krepki delavski in kmečki značaji, polni mlade življenske sile. In to silo smo imeli do sedaj priliko videti v obliki dveh dramskih predstav in sicer: v Matej Borovih "Raztrgancih" in v nedeljo v drami "Svet brez sovraštva".

Udeležba na igri je bila vzlic slabemu vremenu lepa. Seveda bi bila lahko lepša, ampak izgleda, da se gotovi ljudje bolj zanimajo za "Bingo" kot pa za kulturne priredbe. Častno so bili zastopani zlasti collinwoodčani. Vzlic temu, da ni bilo napačnih prizorov in razburljivih dejanj, so ljudje pazno sledili poteku igre. Ako izvzamemo nemške stražnike in njih vodjo, so vso dramsko osebo tvorile ženske, kar je za naše igre značilno. Ampak ravno vsled tega smo imeli povečani užitek kajti, igralko so se resno potrudile, da so iztisnile iz vlog vse, kar se je vpriču okoliščin dalo. Poleg znanja vlog, ki je prvi pogoj k uspehu, so se s presenetljivo lahkoto poglobile v dejanje igre in ga navzočim predložile čustveno in tehnično. Kdor je bil že kdaj na odru, bo priznal, da so bile vloge vsled dolgih pavz silno težke, toda igralko so zamailile ter vrzeli s prirojeno žensko zaposlenostjo. Režijo je vodil Joe Skuk in priznati se mu mora, da je imel poleg srečnih rok pri izbiranju igralcev, tudi polno razumevanje za vsebino igre in vezbanje igralcev.

Sedaj pa še par besedi o igralkah. Politično osumljenko Spelco je igrala znana kulturna delavka pri "Zarji" Jennie Fatur. Njo smo že večkrat videli v komičnih operetah, toda v drami se je sedaj prvič izkazala in upamo, da ne zadnjič: V vlogi se je vživela kot bi bila na odru doma.

Nesrečno mlado mater Marijo je izborna pogodila Olga Maronova. Ta vloga zahteva skrajne duševne napornosti in samozatajevanja. Pravzaprav je bil potek igre odvisen od nje in nje ne tašče Svetolovke. Višek je dosegla njena igra, ko se je morala odločiti žrtvovati svojega otroka ali pa moža Andreja, ki se je nahajal pri partizanih. Kot kremenita žena pa ni žrtvo-

vala nikogar, temveč spejala policijo na napačno sled, za kar je morala v nemško taborišče namesto na svobodo. Le škoda, da ni njena tašča doživela tega junaškega čina. Olga nima talenta samo za pustolovske vloge, ampak ima tudi čuteče materinsko srce in odločnost borbene žene.

Njeno taščo Svetolovko nam je predstavila znana pevka in igralka, Josie Milavec-Levstik. Njeni najljubši tipi so, oblastnih kmečkih ženi, katere pogodi z naravno prirojenostjo. Sličnega značaja je bila tudi vloga Svetolovke, ki nam jo je podala Josie z običajno sigurnostjo in globokim razumevanjem. Pod njeno trdo kmečko kožo je utripalo mehko srce za svojega sina Andreja, ki je poročil lahkoživko Marijo. Nepozabljiva je scena, ko se krešeta značaja dveh mater, obeh silnih kot tigrinji, ki branita svoj zarod.

Njeno vseskozi izborna podano igro je nekoliko motilo preglasno govorjenje, ko je umirala. V tem primeru je priporočljiv pojemajoč glas v smrtni agoniji se borečega bolnika.

Nadaljna žrtev nemške brutalnosti je bila Mina, katero je Svetolovka odločila svojemu sinu Andreju. Ta vloga je bila v rokah Joyce Gorske, ki jo je nepričakovano dobro igrala. V prvem dejanju je bila pretiha, toda pozneje se je razgibala in je bila kar na mestu. Višek čustev je pa dosegla ob smrti Svetolovke.

V ljubljanskih zaporih pa niso bile le kmetice in delavke, ampak tudi naobražene. Med njimi je bila dr. Silva Premk, katero je predstavljala starejša Cankarjeva mož, Ivanka Šimrar. Njena vloga je bila sicer poststranska, toda potrebna celoti. Mrs. Šifrar je svojo vlogo ugodno rešila.

Emma Plemel je menda nova moč na našem odru. Igrala je v vlogi partizanke Rozike. Če je bil to njeni prvi nastop, tedaj ga je nadvse odlično odigrala. Odlikuje jo jo neprisiljene kretanje in gladka govornica. Upamo, da jo še vidimo na odru.

Frances Ilc je imela to pot vlogo lahkoživke Kolenovke. Njena naloga je bila ovajati sojetnice Nemcem. Da si je bila moralno docela pokvarjena, je vendar pokazala še nekoliko materinega čustva za zapuščenega Marijinega otroka. Njena vloga je bila vsled izredno dolgih presledkov silno težka, toda ona jo je častno završila. Pri tem so ji nedvomno pomagali cigareti, ki jih je kadila kot Turk. Se večji učinek bi pa dosegla, ako bi nekoliko spremenila svoje primorsko narečje v splošno odersko govornico; to je, v narečje ljubljanske okolice.

Nežika Kalan je igrala v vlogi delavke Mojškerce. Njo smo vajeni gledati v vlogah starih mamic, beračic in potovk, katero predvaja na svoj lasten način. Vloga Mojškerce ni bila sicer tega tipa, toda vzlic temu jo je izvršila nadvse zadovoljivo. Ugajalo nam je zlasti česanje, ki je za jetnice tipično opravilo.

Med žensko poplavo v tej igri so pa tudi trije moški. Glavni izmed njih ni nihče drugi kot naš stari znanec in komik Anton Eppich. On je imel vlogo brutalnega nacijskega vodja v ljubljanskih zaporih. Ko sem govoril z njim pred igro, mi je rekel, da mu ne ugaja vloga ker se boji, da ga bodo ljudje osovražili. Pa se ni nič takega zgodilo. Töne je odigral svojo vlogo tako prepričevalno, da bi jo še Vidmar težko bolje. Eppich je eden izmed redkih "Oldtimerjev" pri "Cankarju", ki so zvesti in vztrajni vzlic temu, da je zaposlen tudi pri drugih organizacijah.

Prvega stražnika v zaporu je markiral, Jack Plemel, drugega pa Andy Turkman. Oba

sta zvesto izpolnjevala povelja svojega vodje, kot se spodobi naduti nemški soldateski. Vpričo dobrega mladinskega igralškega materiala upamo, da nas bodo Cankarjevci bodočo sezono zopet presenetili s kakšnim sodobnim dramskim delom. Ljubitelji dramatike jim bodo hvaležni.

Frank Cesen.

Stassenovo krilo republikancev bo podprlo Trumana?

WASHINGTON, 19. marca.—Nocoj, na predvečer zaslisanja pred odsekom poslanske zbornice za zunanje zadeve, so se pojavila znamenja, da bo tisto krilo republikanske stranke, ki mu stoji na čelu Harold Stassen, podprlo Trumanovo stališča glede pomoči za Grčijo in Turčijo.

To se sklepa iz izjave republikanskega senatorja Edwarda J. Thye-e iz Minnesote, ki je nasledil Stassenu kot governer Minnesote in bil z njegovo pomočjo izvoljen za senatorja.

Sen. Thye je nocoj izjavil, da na podlagi podatkov, ki so sedaj na razpolago, odobrava predsednikov program, potem pa je pristavil:

"Stališče kongresa je, da morata predsednik in državni departament odgovoriti na vsa vprašanja, ki se tičejo tega vprašanja, predno bomo mogli uradno glasovati, da podpiramo predlagano pomoč Grčiji in Turčiji.

STAVKA UČENCEV V CINCINNATIJU

CINCINNATI, 19. marca.—Večina učencev v North College Hill junior in senior šolah je napovedala stavko. Učenci so izjavili, da se ne bodo vrnili na pouk, dokler ne bo obnovljen kontrakt z njihovim ravnateljem Dr. William A. Cookom.

Učenci so vprizorili tudi mirne demonstracije, katerih so se udeležili nekateri starši, ter nosili napise, s katerimi so izjavili svojo vdanost ravnatelju Cooku.

Naročajte, širite in citajte "Enakopravnost!"

Vatikan podpira vojne zločince ugotavlja italijanski list "Unita"

Rim—List "Unita" je že v dveh zaporednih številkah objavil poročila svojega posebnega dopisnika iz Genove, v katerih razkriva vlogo komisije Sv. stolice za socialno podpiranje raznih evropskih vojnih zločincev, ki se odpravljajo iz Italije v druge dežele. Dopisnik poroča, da se v Genovi vkravajo na ladje, ki odhajajo v Španijo ali pa v Latinsko Ameriko, vojni zločinci vseh narodnosti. Ti zločinci imajo potne liste in vse potrebne listine, ki jim jih je izdal mednarodni Rdeči križ v Genovi in ki jih preskrbi komisija Sv. stolice.

Te dni je list priobčil uvodnik, v katerem je med drugim rečeno: "Danes so nam sporočili, da je jugosl. vlada poslala sekretarjatu Sv. stolice dve diplomatski noti, v katerih protestira zoper zaščito, ki jo daje Sv. stolica jugoslovanskim vojnim zločincem. Jugoslovanski noti razkrivata na odločen način aktivnost komisije Sv. stolice za socialno pomoč, ki je preskrbela ustašem in Paveličevim ministrom potne listine in finančna sredstva, ter jim s tem omogočila, da so pobegnili v dežele Latinske Amerike. S tem je odgovornost te komisije še bolj podčrtana in se mora ta stvar razčistiti pred javnim mnenjem. Za sedaj bomo še naprej objav-

Čiang Kajšekove čete so zavzele Jenan

NANKING, 19. marca.—Vlada Čiang Kajšeka je danes naznanila, da so vladne čete zavzele prestolnico komunistov, Jenan.

V poročilu ni omenjeno, da li so se za mesto vršile borbe, ali pa so nacionalistične čete zavzele Jenan brez vsakih borb. (Komunistični voditelji so izjavili, da ne bodo branili Jenan, temveč, da se bodo povlekli in čuvali svoje sile).

Nacionalistično zavzetje Jenana, ki je vojaška in duhovna prestolnica kitajskih komunistov se tolmači kot skrajni napor Čiang Kajšeka, da uniči komuniste, s katerimi, kot smatra, "ni mogoče sodelovati".

Jeman se je že celi zadnji teden nahajal pod bombardiranjem.

Zmaga bolj simbolična kot pa materialna

Popolnoma izpraznjen že od preteklega tedna, Jenan je bolj simbolična, kot pa materialna zmaga nacionalistov. Komunisti so obljubili, da vladne čete ne bodo našle v mestu ničesar vrednega.

Predstavniki nacionalistične vlade je izjavil, da bo stališče vlade odvisno od tega, če želijo komunisti nadaljevati z "uporom proti vladi".

Zadnje čase so krožila poročila, da bo vlada podvzela "ofenzivo za mir" in sicer po padcu Jenana.

VSE JE NATANČNO ZAPISALA V KNJIGE

PITTSBURGH, 19. marca.—Mrs. Charlotte Glikis, ki se je podnevi ukvarjala s hišnim delom, ponosi pa s tatvino, če veste, no zapisovala v knjigo vse rope in tatvine, ki sta jih skupaj z možem izvršila.

Z natančnostjo knjigovodkinje je zapisala okrog 25 tatvin, izvršenih od 1. januarja tekočega leta (ko se menda začneta novo "poslovno leto"), kar je znašalo skupni dohodek več tisoč dolarjev.

Knjige pa menda ne bodo imele prilike držati v roki, kajti vmes je posegel "nadzorni odbor" in sicer — policija.

V Genovi zaprti SS-ovci varovanci Vatikana

Pariz—Vsi francoski listi so objavili vsebino not, ki ju je jugoslovanska vlada poslala Vatikanu, in jima posveča veliko pozornost, piše pariški "Ce soir".

"Korak jugoslovanske vlade v Rimu zanima tudi Francijo. Preiskava, ki jo je vodila italijanska policija, je pokazala, da je uživalo pomoč "Vatikanske komisije za pomoč" 10 bivših SS-ovcev in razne "razseljene osebe," ki so jih pred kratkim zaprli v Genovi. Te osebe, kakor tudi njihovi prijatelji ustaši in četniki, so se pripravljali, da se vkrvajo na ladjo za pot v Južno Ameriko. Visoka cerkvena oblastva so jim preskrbela potrebne listine in potne liste, ki jih je vidiral mednarodni Rdeči križ. Na ta način krši "usmiljena" delavnost Vatikana mednarodne sporazume, ki določajo, da se morajo vojni zločinci izročiti v roke pravice, ne pa, da jih rešujejo."

Vasilj Grossman:

Nacistična klavnica v Treblinki

(Iz ruščine prevlel: J. Kaučič.)

(Nadaljevanje)

Ljudje so začeli polagati na tla svoje kovčke, svežnje in razne zavojce ter vpraševali, če smejo s seboj vzeti sveže perilo in če naj koga puste za stražo pri stvarih. Toda ostri pogledi gestapovcev so jih naglo prisilili k molku in molče so odhajali proti zamaskiranim vratom, ki so vodila na drugo dvorišče. Stražna misel, da so izročeni na milost in nemilost, je polnila njihove duše. Ali naj bežijo? Toda kam? Okrog in okrog so bili do zob oboroženi gestapovci in stražniki. Ali naj kličejo na pomoč? Koga? Nacisti so imeli vso moč v svojih rokah. Oni so imeli tanke in aeroplanne. . . . Držali so celo Evropo v svojih krvavih krempljih. . . . Celi svet je molčal, premagan in zaslužjen od tolpe nacističnih razbojnikov. . . . Molčal je London, molčal je Washington. . . . ! Le tam nekje daleč na vzhodu, na bregovih matuške Volge, je grmela sovjetska artilerija, izražajoč moč in trdo voljo ruskega naroda v smrtni borbi za pravico in svobodo vsega človeštva.

Ko so odšle zadnje vrste na drugo dvorišče, so prišli delavci-sužnji, z modrimi trakovi na rokavih, da pregledajo in "sortirajo" imovino žrtev, katere so odšle na "kopališče". Pregledovanje se je vršilo pod strogim nadzorstvom gestapovcev. Delavci so naglo odpirali kovčke, svežnje in razne zavojce, stresali so vsebino na tla in izbirali razne predmete. Vsako stvar so morali polagati na poseben kup: srajce, ženska krila, moško obleko, posteljno perilo itd. Človek je moral biti res strokovnjak, da je v natančno določenem času vse to ocenil, če ima kakšno vrednost ali ne. Vse vporabne stvari so potem naglo odnašali v posebna skladišča, kjer so delavci skladali v zaboje in nakladali v vagone. Vse to se je odpošiljalo v Nemčijo. Vse druge neporabne predmete, ki niso imeli nobene cene za gestapovce, so pa odvažali v zapuščene jame. Gorje tistemu delavcu, ki bi po pomoti vrzel parirnat kovček med kožaste, ali pa ponošene damske nogavice med dobre. Takšno napako je bilo dovoljeno storiti samo enkrat in za ponovno napako je bila določena smrt v plinskih celicah.

Stirideset gestapovcev in šestdeset posebnih stražnikov je bilo zaposlenih pri vsakem sprejemu novih žrtev. Njihov posel je bil: sprejem novodošlega transporta, odgon žrtev iz "čakalnice" na prvo dvorišče, nadzorstvo nad delavci-sužnji in odgon na drugo dvorišče. Med tem, ko so se "kolonisti" na drugem dvorišču pripravljali, da gredo v "kopališče", je bila njihova imovina že vsa "sortirana" in odnešena v skladišča. V pol ure je bilo prvo dvorišče pospravljeno za sprejem novih žrtev.

Toda sprejem žrtev se je vselej vršil tako mirno in gladko, kakor sem ravnokar opisal. Včasih so "kolonisti" že med potjo zvedeli — največkrat od poljskih železničarjev na postaji Treblinka — da jih pošiljajo v smrt. Tako se je večkrat zgodilo, da so se žrtve z golimi rokami uprle in napadle gestapovce. Seveda so vselej podlegli premoči, ker niso imeli nobene orožja in so se morali boriti s kamenjem in palicami, proti dobro oboroženim gestapovcem. Kmet Skaržinski nam je povedal, da je dvakrat videl, kako so jetniki razbili vagona vrata in naskočili gestapovce, jih pobili s kamenjem ter pobegnili v bližnji gozd. Seveda je bilo za

njimi vselej poslano vojaštvo, ki jih je do zadnjega moža pobilo. Ravno takšne stvari nam je pripovedovala kmetica Kobusz. Ko je nekega dne delala na polju, so gestapovci vpricli nje postrelili okrog 600 pobeglih žrtev s postaje v Treblinki.

Ob straneh drugega dvorišča so bile postavljene velike barake, ki so služile za skladišča. Dve baraki sta bili določeni za moško in žensko obleko, tretja pa za obutev. V samem južnem kotu se je pa nahajala še ena manjša baraka z napisom nad vrati "Lazaret". Pred vrati je stal vojaški zdravnik z rdečim križem na rokavu. Kaj se je vršilo v tem "lazaretu", bom povedal kasneje.

Druga etapa, t. j. pripravljavanje žrtev v plinske celice, je sestojala v potlačitvi zadnje človeške misli in razsodnosti, s kratkimi in jednatimi ukazi, ki so jih gestapovci izgovarjali s poznanim nemškim naglasom, s

katere se tako ponaša nemška armada, i ki je eden izmed mnogih znakov o pripadnosti Nemcev k takozvani "višji rasi".

"Achtung . . . !" je zopet odjeknilo po dvorišču. Ob smrtni tišini je gestapovski podčastnik začel izgovarjati že vnaprej naučene besede, katere je ponavljal večkrat na dan. "Moški ostanite na mestu, kjer ste . . . Ženske in otroci pa naprej v barako na levi . . ."

Tukaj so se začeli, kakor so nam pripovedovali, grozni prizori, ki bi mogli ganiti celo kamenje. Veliko materinsko čustvo in očetovska ljubezen je zaslutila, da se bo zgodilo nekaj strašnega. Ljudje so jokali, si v naglici stiskali roke, se poljubljali in blagoslovlili eden drugega s kratkimi besedami, polagajoč v nje vso nežnost, bolečino in skrb. Nacistični psihiatri so dobro vedeli, da je treba takšna čustva hitro presekat in v kali zadušiti. Ti psihiatri so dobro poznali naravne zakone, katerih so se v polni meri posluževali v treblinski konvejni klavnici. V zadnjih minutah pred smrtjo so še enkrat oamljali človeški um in mu dajali trohico upanja na življenje.

"Achtung . . . !" se je zopet zaslišalo. "Ženske in otroci se morate sleči in sezuti pred bara-

ko . . . Bodite točni . . . Polagajte nogavice v čevlje; otroške v otroške čevlje. . . . Vzemite s seboj samo osebne dokumente, denar in dragocenosti . . . Ne pozabite brisači in mila . . ."

Vsi, brez izjeme na spol ali starost, so se morali sleči do nagega. Nage žene in dekleta so morale iti v barako, kjer so jim ostrigli lase. To predsmrtno striženje las, kakor so pripovedovali priče, je mnogim ženskam zopet dalo iskrico upanja, da gredo res v kopališče. Ženske so zgledele nekoliko mirnejše, ko se prihajale iz barake. Nekatero mlajše so jakale od sramežljivosti, ali pa zato, ker jim je bilo žal lepih las, katere so jim odstrigli.

Zakaj so strigli ženskam lase v zadnjem trenutku pred smrtjo? Ali morda zato, ker so jih še v zadnjem trenutku hoteli varati, da gredo res v kopališče? Po izjavi mnogih prič, so lase pošiljali v Nemčijo. O tem sem izpraševal ujete Nemce, toda mi niti eden ni vedel odgovoriti na to vprašanje. Delavci so rekli, da so lase dezinficirali, jih prešali v bale in odpošiljali v Nemčijo. Zakaj so jih Nemci rabili, tega nikdar nisem mogel natančno ugotoviti.

Moški so se morali slačiti in sezuvati kar na mestu, kjer so

stali. Na tem drugem dvorišču so gestapovci vsako jutro odbrali izmed žrtev po 200 do 300 močnejših mož in fantov, ki so morali celi dan, brez jedi in vode, zakopavati umorjene žrtve. Te so po navadi drugo jutro s prvo skupino poslali v plinske celice, na njihovo mesto pa izbrali drugih 200 ali 300 mož. Moški so se morali slačiti naglo in akoratno; vsako stvar so morali polagati na poseben kup, čevlje, obleko, spodnje perilo, klobuke itd. Ko so žrtve odšle na tretje dvorišče, kjer so se nahajale plinske celice, so za njimi prišli delavci, kateri so naglo vse odnašali v skladišča.

Zla slutnja o preteči nevarnosti je naglo naraščala med obsojenci. Njihova prsa so se naglo dvigala od razburjenosti in njihovi pogledi so opažali

vsako najmanjšo podrobnost, hoteč uganiti strašno tajnost, kateri so šli naproti. Zakaj je tukaj toliko debelih muh . . . ? Od česa žive te muhe v gozdu? Nekje v dalji je krohota rotopala parna lopata, kopajoč velikanske jame in nad gozdom so se dvigali oblaki rumenega prahu, ki ga je obsevalo vroče poletno sonce. Kaj delajo tam? Zeleznico? Ali morda kanal? Ljudje so vse slišali.

Med tem se je začela nova in obenem zadnja procedura, predno so šli ljudje v plinske celice. Nage žrtve so nagnali k "blagajni", katera se je nahajala v leseni baraki. Tam so bila štiri odprta okna in poleg vsakega se je nahajal velik prazen zaboj. Žrtve so morale iti v vrsti mimo oken, kjer so morali odajati zadnje, kar so še imeli pri

sebi. Pri prvem oknu so morali oddajati papirnati denar, pri drugem kovani denar, pri tretjem žepne in zapestne ure in pri četrtem uhane in prstane. Vsak posamezni jetnik je moral sam vreči stvar v zaboj. Na koncu barake so stali gestapovci z napetimi samokresi in pobirali od žrtev osebne dokumente in jih metali na velik kup na tleh. Osebni dokumenti niso bili več potrebni in za nacistične niso imeli nobene vrednosti. Zlatino, ure, prstane in uhane, so strogo sortirali po vrednosti. To delo so vršili izkušeni zlatarji in urarji, večinoma internirani Judje.

(Dalje prihodnje)

V "Enakopravnosti" dobite vedno sveže dnevne novice o dogodkih po svetu in doma!

THE MAY CO'S BASEMENT

Okrogel ovrtnik, slip-on. Mickey Mouse ali Donald Duck. 2.99

V-ovratnik Slip-on. Donald Duck ali Mickey Mouse. 2.99

V-ovratnik Cardigan Mickey Mouse ali Donald Duck. 3.95

3-barvni vzorci z živalmi!

Zopet so tu—tisti ljubi Walt Disney karakterji na otroških jopičih! Narejeni iz 2-vrstno trpežno volno, ki zglejajo kot ročno pleteni . . . v stalnih barvah, in dvojno-šivanimi robi. Okrogli ali V ovrtniki. Rdeče, rumene ali cvetlično modre barve, mere 2, 4, 6, 8.

Telefonska in poštna naročila sprejela—Pokličite CH 3000

Prosimo, da označite drugo izbero barve.

Otroška oprava

100% VOLNENI SLIPONS 2.99

100% VOLNENI CARDIGANS 3.95

Marinette vodi parado z WALT DISNEY "KARAKTERNIMI" JOPIČI za dečke in deklice!

1894

1947

Zalostnega srca naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem tužno vest, da je umrla naša ljubljena soproga in dobra, skrbna mama

JENNIE GOSPODARIČ

rojena Vrhovec

Blagopokojnica je zatisnila svoje mile oči po dolgi in mučni boleznici dne 25. februarja 1947. Pogreb se je vršil dne 1. marca iz August F. Sveikovih prostorov v cerkev sv. Marije Vnebovzete na Holmes Ave. ter od tam po opravljeni slovesni maši-zadušnici na Calvary pokopališče, kjer smo jo položili v naročje materi zemlji k večnemu počitku.

Pokojna je bila rojena v vasi Zaklanc, fara Horjul pri Vrhnikih na Notranjskem.

V dolžnost si štejemo, da se tem potom iskreno zahvalimo vsem onim, ki so položili tako krasne vence cvetja h krsti ljubljene pokojnice. Ta dokaz vaše ljubezni napram njej nam je bil v veliko tolažbo v dneh žalosti.

Dalje srčna hvala vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir duši pokojnice. Bog vam plačaj!

Hvala tudi vsem, ki so darovali za bolnišnico in v gotovini mesto vencev.

Našo zahvalo naj sprejmejo vsi, ki so dali svoje avtomobile brezplačno v poslugo za spremstvo pri pogrebu.

Hvala vsem onim, ki so prišli kropiti pokojno, ko je ležala na mrtvaškemu odru, kakor tudi onim, ki so jo sprejmi na njeni zadnji zemeljski poti na pokopališče.

Najlepšo zahvalo naj sprejme August F. Svetek za vzorno urejen pogreb in vsestransko najboljšo poslugo. Hvala čst. g. Joseph Čelesniku za opravljeno sv. mašo-zadušnico in cerkvene pogrebne obrede.

Hvala članicam društva V boj št. 53 SNPJ, podr. št. 41 SZZ, katerih članica je bila, ki so nosile krsto.

Vsi prijatelji naj sprejmejo našo globoko zahvalo za obiske na domu in v bolnišnici ter za vso ljubeznjivo pomoč v času dolge bolezni.

Ako ni kateri, ki je na ta ali oni način prispeval ali pomagal, prejel pismeno zahvalo, naj oprostí in naj isto sprejme izraz naše velike hvaležnosti.

Končana je Tvoja pot, srčno ljubljena soproga in mama. Odšla si k svojemu Stvarniku, da sprejmeš iz Njegovih rok plačilo za vse, kar si dobrega storila v svojem življenju.

Mi Te bomo vsi težko pogrešali, vsaj si bila vedno dobra in zvesta družica in ljubezni in dobrote polna mati. Mi se Te bomo vedno spominjali s ljubeznijo v molitvi, dokler se ne snidemo vsi na kraju večnega miru in blaženstva—nad zvezdami!

Spavaj mirno—snivaj sladko.

Zalujoči ostali:

ANTON, soprog
JAMES, sin
ANTOINETTE, hčerka
JANE, sinaha
JOANN, JEANIE, JUNE, vnučkinje
v stari domovini pa zapušča tri brate.

Cleveland-Collinwood, Ohio, dne 20. marca 1947.

PREŽIHOV VORANC:
JAMNICA
ROMAN SOSESE

Spisan leta 1941, tik pred razpadom stare Jugoslavije

(Nadaljevanje)

"O ti rekleti Apat ti! Kako sem se veselila, da bom letos imela zabelo doma, zdaj jo bo pa ta hudič požrl..."

Apat je zarubil svinjo, ker sta Doyganoča bila v trgovini v velikem zaostanku, čeprav je Dovganoč delal zanj po lesovih. Nastal je mučen prizor in zdelo se je, ko da bi se sejmišče šele zdaj zavedalo velike nesreče, ki se je tako trdno oklenila Jamnice. Roprat je izgubil in tudi drugi farani so se jeli razhajati. Tedaj se je izpod druge lipe začel močan Moškopletovanje glas: "Zdaj pa mene poslušajte. Danes je pri Pernjaku na Drajni domači ples. Točil se bo mošt po en dinar liter in vsi ste vabljeni, da se ga udeležite..."

Po teh besedah je Moškopletovanje naglo izgubilo sijaj. Oznanil je bil prvi domači kmečki ples te jeseni, ki so bili zadnja leta po Jamnici in okolici na dnevnem redu, ako je bila dobra sadna letina. Letos je bilo precej mošta po kletih in se je torej že pričelo. Kmetje drugače niso mogli spraviti sadjevca v denar, pa so prirejali domače zabave, kjer so ljudje pili za mal denar. Krčmarji so se tej navadi sicer upirali, tako da se morali kmetje, ki so take zabave prirejali, večkrat plačevati kazni. Vendar ni to nič zaleglo. Tudi rotnenje župnika Vireja proti kmečkim plesom je ostalo brezuspešno. Letos še nikjer ni bilo opaziti snega in že je bil v Jamnici oznanjen prvi kmečki ples.

Munk, Bunk, Sečnjak in še nekateri drugi kmetje so stali ob strani in gledali, kako se sejmišče naglo prazni. Ljudje so imeli dovolj tega, kar so pravkar slišali, in jim ni bilo več za kake pogovore. Čez nekaj časa je dejal Bunk: "Pernjak ima dober mošt." To je bilo toliko, kakor bi rekel, da pojde na ples. Pogledal je po tovariših in videl, da mislijo to, kar misli sam.

"No, ali bova šla...?"
"Pa pojdiva," se mu je takoj pridružil Mudaf. Začela sta hitro zapuščati sejmišče. Videc, da se moža obračata proti domu, je Munk zaklical za njima: "He, kam pa gresta? Ali ne bosta šla na občinsko sejo...?"
Sečnjak in Mudaf sta bila občinska odbornika in sta imela vabilo na občinsko sejo v žepih. Ko pa sta začela Munka govoriti o občinski seji, sta jo še nagleje popihala okrog cerkve in kmalu izgubila onkraj potoka. Munk je bil tako iznenaden, da se ni mogel takoj znajti, in je še vedno zijal za njima. Potem je namrščil obrvi in dejal:

"To so ti čudni občinski možje, že zadnjič seja ni bila sklepčna, ker jih je polovica manjkala..."

Obad in Munk, ki sta še stala poleg njega, sta se mu režala.

"Ljudje nočejo več, kaj...?"
Mladi Bunk je bil občinski odbornik in eden izmed tistih redkih Jamničanov, ki jim še ni

Na tisoče Slovencev se je poslužilo Asthma Nefirin zdravil za naduho in dobili so olajšavo. To zdravilo dobite pri nas.
Mandel Drug Co.
LODI MANDEL PH. C.
SLOVENSKA LEKARNA
15702 WATERLOO RD. — IV 9611
Lekarna odprta: Vsak dan od 9:30 dopoldne do 10 zvečer.
Zaprta ves dan ob sredah.

pretrda predla. Medtem se je Roprat spet pokazal na sejmišču.

"Kje pa so Mudof, Sečnjek, Mlatej in drugi? Ali so jo že spet popihali...?"

Na sejmišču res ni našel nobenega občinskega odbornika več, zato je klet in odšel proti Lukaču pod cerkvijo. Ko so zadnji farani zapuščali sejmišče, so videli, kako Roprat od Lukača žene Mlateja in še nekoga. Zdelo se jim je, kakor bi mesar jela dvoje telet proti klavnici. Gredoč je Roprat odšel še k Apatu, toda tam ni našel nikogar, ki ga je iskal, zato se je vrnil na občino le z dvema odbornikoma. Seja jamniškega občinskega sveta tudi danes ni bila sklepčna, ker je spet manjkala polovica mož. Župan Dvorčnik je nekaj časa razsajal pred zbranimi možmi, govoril o odkriti sabotaži občinskega poslovanja ter samega sebe klet, ker je bil tako neumen, da je svojčas prevzel županstvo. Pred njim je ležal cel kup neresenih in perečih občinskih zadev. Nasledel je zbrane odbornike poslal domov z besedami:

"Se jutri bom na glavarstvo in jim bom vse skupaj vrgel tja. Naj sami popijejo juho, ki so si jo skuhal. Kdo se bo pa bodel z bikom? Ali mi je to potrebno...?"

Večina zbranih občinskih mož ga je gledala, kakor bi hotela reči:

"To bi bilo edino pametno,

kar moreš storiti. Pa še za nas jim povej..."
Potem je župan odšel z okrnjenim občinskim svetom k Apatu pit.

Drugo poglavje
Pri Pernjaku na Drajni je že zgodaj popoldne kar mrgolelo ljudi. Prostorna poselska soba, iz katere so odnesli posteljo, kjer je spala starejša rejenka stare Pernjice, ki je bila zdaj že za dekle pri hiši, je bila nabito polna; prostor za ples se je tako skrčil, da bi se komaj nekaj parov lahko pošteno zasukalo, ako bi plesalci seveda ne bili Jamničani. Za pečko so sedeli trije godci, dva Podpečnika in, Apatov Zep. Prvi Podpečnik je godel na harmoniko, drugi Podpečnik je svoj bas zamenjal s klarinetom, Zep pa je igral na gosli. To je bil jamniški jazz. Razen v sobi so se gnetli ljudje v kamri poleg sobe, v veži ter v kuhinji. Na plesu je bilo opaziti vse znane jamniške obraze, razen tega pa je prišlo veliko ljudi tudi iz sosednjih Dobrij, predvsem je bilo mnogo fužinarske mladine.

Bilo je res, kar so nekateri ljudje na ves glas trdili, česar pa med mnogimi drugimi tudi župnik Virej ni mogel razumeti, da ljudstvo tem bolj nori, čim slabše se mu godi. Včasih je Jamnici zadostoval ples o pustu, ob obeh lepih nedeljah pri farani in pri podfarci in še ples na poslednjo nedeljo pred adventom. Sedaj pa je godba škripala na vseh koncih in krajih in na vseh prireditvah je bila vedno strašanska gneča.

Do noči je Pernjak stočil že en sod sadjevca in dal že drugega na pipo. Bil je pridelek tekočega leta in pijača je bila prijetno rezna, tako da ni bilo za razgretega človeka nič, popiti nekaj litrov. Iz starinske hiše, ki je bila videti premožna, je neprestano odmevalo topotanje nog, smejanje in vpitje. Z nočjo so nekateri gostje odšli, a pri-

tisnilo je toliko novih, da je bila tesnoba še večja kakor popoldnevi.

(Dalje prihodjajo)

Ali ste naročnik "Enakopravnost"? Če ste, ali so Vaši prijatelji in znanci? "Enakopravnost" je potrebna vsaki družini zaradi važnih vesti in vedno aktualnih člankov! Širite "Enakopravnost!"

ŽELIM KUPITI HARMONIKE
3 ali 4-vrstne Mervarjevega ali Mikuševga novejšega izdelka. — Kdor jih ima naprodaj, naj sporoši na: JOHN PILNY, 2618 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.

VEDOVA
Z DVEMA HČERKAMA,
vse tri zaposlene, želi dobiti v najem stanovanje 2 ali treh sob. Kdor ima naj pusti naslov v uradu tega lista.

Dve odrasli osebi
brez otrok želita dobiti v najem stanovanje s dvema ali tremi sobami. Naslov se naj pusti v uradu tega lista.

VETERAN z ženo in malim otrokom bi rad dobil 4 ali 5 sob v najem; če ne ravno sedaj, pa vsaj v teku enega meseca. Kdor ima za oddati ali bo imel, naj pokliče EN 7197, ali pa naj pusti naslov v uradu tega lista.

KADAR POTREBUJETE ZAVAROVALNINO proti ognju, viharju, za avtomobile, šipe itd., se lahko in zanesljivo obrnete na **L. Petrich** 19001 Kildeer Ave.—IV. 1874

Razprodaja kož in usnja za pošiljke v staro domovino

MARTIN JAKULIN 12520 Shaw Ave.

Zavarovalnina proti ognju in nevihti in avtomobilskim nezgodami ZA ZANESLJIVO POSTREŽBO SE PRIPOROČA **DANIEL STAKICH** AGENTURA 15813 WATERLOO RD. KE 1934

HARMONIKE vseh vrst slovenske in nemške ter kromatične ali klavirske izdelujem in popravljam po zmernih cenah. Vse delo je jamčeno. Se priporoča **ANTON BOHTE** R. D. 2, Clymer, Pa.

Green Beverage 256 E. 156 Street med Greenwood in Corsica Ave. **IMAMO 25 RAZLIČNIH VRST PIVE KAKOR TUDI RAZLIČNA VINA IN LIKERJE** **ANTON IN PAULINE JANŠA** Pripeljemo tudi na dom **POKLIČITE KE 2570**

OTVORITEV V PETEK VEČER OB 6. URI 10. letna ameriška in kanadska **PREDSTAVA ŠPORTNIKOV** PRESENEČENJA IN KOMEDIJA! NAJNOVEJŠA ŠPORTNA OPREMA! Pogon na živali! Collie psi kot ovčarji! Senzacijske predstave! Severni vodniki v raznih tekmah z čolni! Izborna plavanje! Hribovska zabava! Živali, ptice, ribe, kače! Razstava izletniških prostorov! Indijanci! Najnovejši pripomočki za lov in ribolov! **MESTNA DVORANA, 21.-30. MARCA** Dnevno od 1. do 11.30 zve. Zanimivi programi: 3.15 in 8.15. Splošna vstopnina 85c; pod 12 letom 50c. Rezervirani sedeži (vključivši vstop) \$1.00. Pri Richman's in v mestni dvorani. **POZOR!** Vsi sedeži so rezervirani popoldne tekom delovnih dni, od ponedeljka do petka.

Zemljišča
4712 VIVIAN AVE., od E. 49 St. za 3 družine; 4-4-3 sobe; 3 kopalnice; posamezne kleti in gorkota; garaža. Nizki davki. Cena \$6,000. **B. KOCIECKI, DL 0398.**

NAPRODAJ JE prodajalna pive in vina z D-1 in D-2 licenco. Prometen prostor: \$12,000 izkupička, čistega \$3,800. Radi boleznih se proda za \$5,500, vključivši opreme in \$300 za zalogo vina in pive. **WM. J. VAN AKEN ORGANIZATION PR 3777**

NAPRODAJ Bungalow s 5 sobami spodaj, 2 zgoraj; polna klet in podstrešje. Jeklena garaža. Morate videti hišo da jo boste cenili. Lastnik odpotuje iz mesta. Cena \$8,000. Zglasite se na 1158 E. 77 St., med Superior in St. Clair Ave., EX 6515.

Razno
Ne oddajte vaših starinskih predmetov. Postavite jih na dražbo pri Frank's Consigners Antique Auction House, 3136 Lorain Ave., ME 5945. Ni dobimo najvišje ceno zanje.

Posluga
VSAKOVRSNA CEMENTNA DELA podstavki in varnost proti vodi. GL 4847 ali IV 7263.

Dajte prenoviti vašo kuhinjo, dokončati vašo rekreacijsko sobo ali podstrešje. Kabinete naredimo po vašemu naročilu. Prosti proračuni. — HE 8797.

PREPROGE IN TAPETIRANO POHIŠTVO ŠČITIMO na domu ali v uradu. Tudi umivamo Sanitas in barvane stene, šči, stimo stenski papir. Prosti proračuni—delo jamčeno. **HOME CLEANING CO. RA 1434**

Popravi la na cementnih in zidanih delih: "waterproofing," znotraj in zunaj; dovozi, kleti, itd. Vse delo jamčeno. Prosti proračuni. KE 7117.

Nov način za odstraniti stenski papir. Moderniziramo, prenovimo in preuredimo. Takojšnja postrežba z barvanjem in papiranjem. Ekspertno delo. PO 4678.

DIMNIKE popravimo in zgradimo; instaliramo vitroliner cevi; popravimo škrlinate in "tile" strehe. Reynolds Roofing — ME 3663—ME 2371.

MIZARSTVO, ekspertna popravila; prenovljenje. Delo jamčeno—cene nizke. LO 5804.

Kleti prenovimo, izkopamo, zgradimo pod starimi domovi, naredimo stopnjice, stene, zamašimo luknje v kleti, da je varno proti podganam, zgradimo garaže in vsakovrstno delo iz opeke. Prvovrstno delo. — FL 8389.

Splošna popravila. Dajte, da vam moderniziramo vašo kuhinjo. Izvršimo ekspertno prenovljenje. ME 5914.

Ekspertna popravila na pralnih strojih, ledenicah, štedilnikih, električnih čistilcih, likalnikih, grelcih, itd.

Enterprise Electric Co. 6507 EUCLID AVE. EN 4220

AUGUST KOLLANDER v Slov. Nar. Domu, 6419 St. Clair Ave.

POŠILJA DENAR v Jugoslavijo, Trst, Gorico, Avstrijo, Italijo in druge kraje; vsaka pošiljatev je jamčena;

PRODAJA ZABOJE za pošiljanje hrane in obleke v staro domovino in sprejema tudi zaboje za odpošiljanje v stari kraj.

Pri Kollanderju boste vedno dobro postreženi.

Dela za ženske
Jr. klerkinja, knjigovodstvo; začetnice učimo; 40 ur tedensko; plača na teden; na zapadni strani. Za dogovor pokličite med 10. in 4. uro. OR 5442.

Poslovodkinja za oddelek za direktno pošto odprenjenje; za izdajanje naročil in pregledovanje kopije ter nadzorovanje dveh delavcev. Plača \$175. 5-dnevni teden. Mr. Hauck, 916 Guardian Bldg., CH 6202.

Stenografka izurjena; prilika, da postane privatna tajnica; dobra služba; 5-dnevni teden; dobra plača. Zglasite se osebno. — Oxford Products, 1814 E. 40 St.

STENOGRAFKA 5½ DNI TEDENSKO DOBRA PLAČA IN BODOČNOST PREDNOST IMA STANOVALKE V BROOKLYN ALI PARMA FL 8600

PANTRY GIRL — 18 do 20 let stara; razne ure, 6 dni v tednu, menjajoč se za nedeljsko delo.—WESTERN RESERVE UNIVERSITY, 11105 Euclid Ave., CE 8780.

ŠNAŽILKE — 6 do 2.30 dnevno; od 6. do 10. ob sobotah. Plača od ure. — WESTERN RESERVE UNIVERSITY, 11105 Euclid Ave., CE 8780.

ZAVIJALKE—dobra plača od ure. THE UP-TO-DATE LAUNDRY CO., 2328 E. 20 St.

Dela za moške
MILLWRIGHT z nekoliko znanjem varenja; stavbinski delavec; visoka plača od ure in nadurno delo. THE SMITH POWER TRANSMISSION CO., 1545 E. 23 St.

DELAVCI za delo na tapetiranju; visoka plača od komada; 40-44 ur tedensko. **KROEHLER MFG.**, 4020 E. 116 St., MI 6730.

BILLER-TIPKAR, stalna služba; 40 ur tedensko; tedenska plača; na južnovzhodni strani mesta. BR 3400

TEŽAKI—neizurjeni; 30 do 45 let stari. Visoka plača od ure. — **KEMET LABORATORIES** 11901 Madison

LESNI DELAVCI, izurjeni pri delu okrog vrat; unikska plača. **BIG FOUR LUMBER CO.** 7555 Bessemer Ave.

Pomočni predelavec na premogovnem jardu. Unijska plača; stalno delo. Zglasite se osebno. — Keen-Marshall Coal Co., 614 E. 152 St.

Dober prodajalec ki govori slovensko dobi izredno dobro priliko za prodajati Weather Seal okna in vrata. Pokličite za podrobnosti. — SH 8440. Mr. Caskey.

Punch Press operatorji IN TOVARNISKI DELAVCI 1. in 2. šift; plača od ure **MORRISON PRODUCTS INC.** 16816 Waterloo Rd.

TEŽAKI—Prekladalci tovara Visoka plača od ure Upošljalni urad odprt dnevno od ponedeljka do petka od 8. zj. do 4.30 p. **WHITE MOTOR CO.** 842 East 79th St.

TOVARNISKE DELAVCE SPREJMEMO MATERIAL HANDLERS 40 ur na teden — Stalno delo Plača — Dnevni šift **BISHOP & BABCOCK MFG. CO.** 1285 E. 49 St.

ZA PREKLADANJE TOVORA Nickel Plate tovarno skladišče E. 9th St. in Broadway Plača 93½c na uro Čas in pol za nad 8 ur Zglasite se pri Mr. George J. Wulff

Nickel Plate R.R. Co. E. 9th & Broadway

SPLOŠNI TOVARNISKI DELAVCI PRODUKCIJSKI DELAVCI Conveyor pomagač—Assembly delo Visoka plača od ure Zglasite se na Employment Office **FISHER BODY CO.** E. 140 St. in Coit Rd.

Dela za ženske
Hišna opravila, med 25 in 50 letom starosti; navadna kuha; mora imeti rada otroke; dobro plača, prijeten dom ob jezeru na zapadni strani. ED 1573.

Stenografka, strojepiska; nekaj "dictation" in billing" 39 ur tedensko; dobra plača. 1426 W. 3rd St., MA 7522.

Billor-Strojepiska, stalna služba; 40 ur tedensko; tedenska plača. Na južnovzhodni strani mesta. — BR 3400.

ŠIVILJE izurjene na zavesah, draperijs; tedenska plača. Stalno delo. Decorator's Workroom, CH 6198.

Billing klerkinja z nekoliko znanjem dela na Burroughs calculator. Plača od ure; 5½ dni tedensko; avditor. — PR 2323.

Fur Finisher izurjena ali dobra ročna šivilja. Stalno delo. Plača od ure. — F. Z. Cikra Inc., 1242 Euclid Ave.

STROJEPISKA Izredna prilika, da se nauči "varityping," ki je novo, moderno, prijetno delo z dobro plačo. One, ki so se naučile "varityping," se zavedajo, da imajo boljše bodočnost kot navadne strojepiske. Tedenska plača. Vprašajte za Mr. Walter, MA 8499.

ALI STE VI NENAVADNA ŽENA med 25 in 40 letom starosti; z avtom, prijetno znanjostjo, izobrazbo in izkušnjo v prodajanju, ter želite zaslužiti \$75 tedensko? Pokličite zjutraj za dogovor: Fay Wildman, GA 7000.

Leptičarka, manjeurist; plača in provizija; 5½ dni tedensko. Polni ali delni čas. Samo izurjena se naj priklasi. Michael's, Shaker Sq. WA 5200.

ženska ali dekle za pomagati pri hišnem delu in oskrbo otrok, ali pa gospodinja za popolno odgovornost. Če želite lahko tu ostanete. FA 7433

Blagajničarka. Delni čas; dobra plača od ure, obedi in uniforme. **WHITE MOTOR CAFETERIA** 842 E. 79 St.

HIŠNA OPRAVILA DVOJICA; MOŠKI ZAPOSLEN DRUGJE; LASTNA SOBA IN KOPALNICA. NAVADNA KUHA. 3 ODRASLE OSEBE. LA 2915.

SPLOŠNO PISARNIŠKO DELO LAHKA "DICTATION"; 5 DNI V TEDNU; DOBRA PLAČA. STANOVIŠNA DRUŽBA.

Wagner Baking Corporation 910 E. 70 ST., HE 0436

COMPTOMETER OPERATORICA IZURJENA ZA PAYROLL Tedenska plača

Fairmount Tool & Forging Company 10611 QUINCY AVE., GA 4312 MR. STARNER

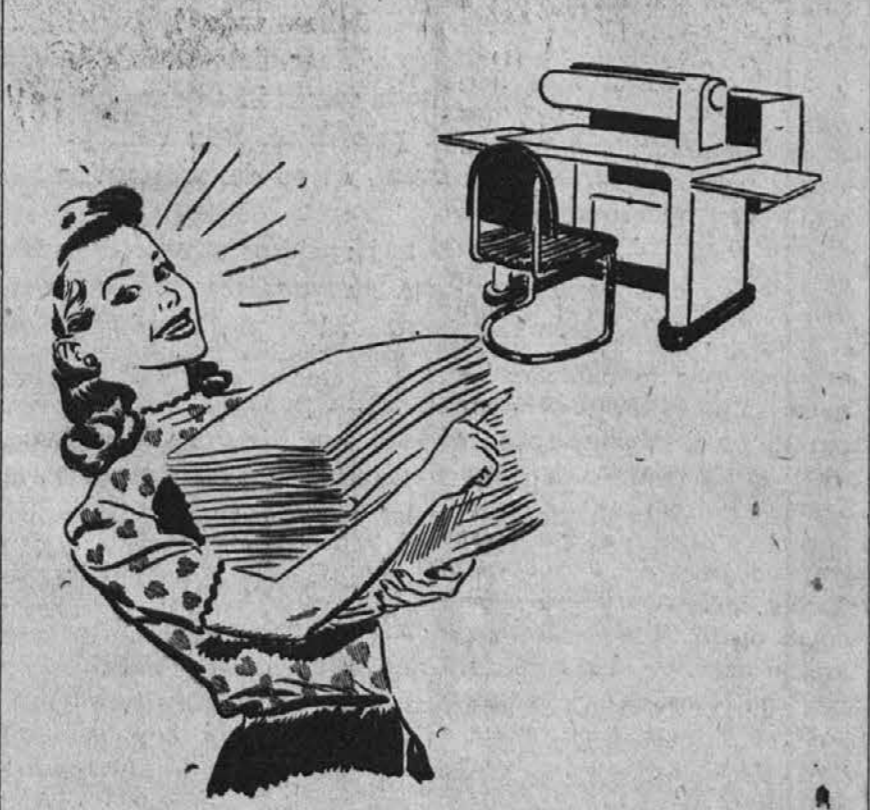
POMOČNICE ZA URADNIŠKI LUNČ ROOM Delajte v čistem, prijetnem ozračju.

Morate biti večji angleščine. Samo čedne, snažne in večče žene v starosti 20 do 39 let se naj priglasijo.

DOBRA PLAČA Dobi se obede in uniforme.

Zglasite se pri **THE OHIO BELL TELEPHONE CO.** Soba 901 700 Prospect Ave.

"Sveža kot roža... IN PERILO JE ZLIKANO!"

"Ali je čudno, da ljubim moj nov električni likalnik? Izvrši vse delo!"
"Vse, kar moram jaz storiti, je da sedim na stolu, operiram kontrole, in vdenem perilo v likalnik. Ne čutim nobene utrujenosti pozneje!"
"Prihrani mi več ur dela na teden. In sedaj, ko sem se naučila zlikati pižame, spodnja krila, srajce in navadne obleke, izvršim vse likanje na ta lahak način."
"Samo še ena stvar. Najsibo, da želite Rotary Flatplate, ali Portable likalnik, prav gotovo napravite načrte zanj že DANES. Vsečili se boste JUTRI, da ste to storili!"

The Illuminating Company ALWAYS AT YOUR SERVICE